

Največji slovenski dnevnik
v Združenih državah
Velja za vse leto . . . \$6.00
Za pol leta . . . \$3.00
Za New York celo leto . . . \$7.00
Za inozemstvo celo leto . . . \$7.00

GLAS NARODA

The largest Slovenian Daily in
the United States.
Issued every day except Sundays
and legal holidays.
75,000 Readers.

TELEFON: CHelsea 3-3878

Entered as Second Class Matter September 21, 1903, at the Post Office at New York, N. Y., under Act of Congress of March 3, 1879

TELEFON: CHelsea 3-3878

NO. 105. — STEV. 105.

NEW YORK, FRIDAY, MAY 5, 1933. — PETEK, 5. MAJA 1933.

VOLUME XLII. — LETNIK XLII

ROOSEVELT POZIVA PODJETNIKE, NAJ ZVIŠAJO PLAČE

"INDUSTRIJE MORAJO PRENEHATI Z UMAZANO KONKURENCO IN NAJ SKRBE ZA SPOŠEN DOBROBIT"

Značilen govor predsednika pred trgovsko zbornico. — Delavske plače naj se višajo sorazmerno z višanjem cen. — Roosevelt je predložil zbornici tri prošnje. — Delavcem je treba takoj povišati plače, ne pa čakati na poznejši čas. — Industrijski sistem je degeneriran.

WASHINGTON, D. C., 4. maja. — Predsednik Roosevelt je nocoj govoril na zborovanju ameriške trgovske zbornice. Navzoči so bili sami denarni mogotci, zastopniki industrij in trgovine.

Predsednik jim je resno svetoval, naj pod nobenim pogojem ne krčijo plač svojim uslužbencem, ampak naj jih jim povišajo, da bodo v razmerju z naraščajočimi cenami življenjskih potrebščin.

Predsednik je bil zadnje dni z mednarodnimi konferencami tako zelo zaposlen, da ni imel časa razložiti trgovski zbornici sedanjih problemov ameriškega naroda.

Vlada si prizadeva vzbuditi v vseh narodih duh sodelovanja. Prizadeva si povečati trgovino, dobiti nezaposlenim delo in povišati cene izdelkom.

Po tem uvodu je predložil predsednik trgovski zbornici tri "prošnje".

— V zadnjih tednih, — je dejal predsednik, — se je v vseh industrijah pojavilo sicer malenkostno, toda gotovo izboljšanje. Istočasno se je tudi povišala cena skoro vsem izdelkom. V depresiji so se delavske plače strahovito znižale, pa tudi življenjske potrebščine so se pocenile. Sedaj se je začela višati cena blagu in izdelkom, plače so pa ostale stare. Delavec je potemtakem dosti bolj prizadet. Delavci so po vseh postavah upravičeni do gotovega dela dobička, ki ga ima industrija, pri katerem so zaposleni. Če so pa plače nizke in cena blagu visoka, je nakupna moč zelo omejena.

Na podlagi teh ugotovitev je prosil govornik navzoče, naj ne krčijo še nadalje plač, ampak baš nasprotno, povišajo naj jih.

— Nihče ne more tajiti, — je nadaljeval predsednik, — da so se v zadnjih štirih letih plače bolj naglo znižale kot se je pa nižala cena življenjskih potrebščin. Vsled tega ni več kot pravično, če se plače zopet zvišajo, da bodo odgovarjale cenam življenjskih potrebščin. S povišanjem se ne sme prav nič odlašati. V veljavo mora stopiti takoj.

Nadalje je priporočal predsednik, naj napravijo podjetniki konec zmede, ki vlada že štiri leta. Industrijski sistem je degeneriran. Vseposvods prevladuje umazana konkurenca.

— Te razmere je treba temeljito odpraviti, — je vzkliknil Roosevelt. — Podjetniki se morajo med seboj sporazumeti in začeti sodelovati z vlado. Skoro v vseh industrijah so podjetniki pripravljene prepričati nadprodukcijo, plačati dostojne plače in uvesti pametne delavske pogoje. Jih je pa nekaj, ki se ne morejo odločiti za to in baš ti povzročajo zmedo. Dostojni podjetniki so si lahko svesti, da jih bo vlada podpirala v njihovim stremljenjih.

— Moja tretja prošnja je nekoliko drugačna, — je dejal predsednik, — pa je istotako važna. Povsem naravno je, da vsak človek promatra položaj s svojega lastnega stališča. Istotako naravno je, da vsaka industrija položaj po svoje presoja. Pri tem se pa ne sme pozabiti, da je vsaka posamezna oseba in vsaka posamezna industrija le bistveni del celote. Industrijski sistem naj malo bolj mislijo na interese čelekupnega ameriškega naroda kot pa na svoje lastne.

WASHINGTON, D. C., 4. maja. — Predsednik Roosevelt bo govoril v nedeljo zvečer ob tri četrt na enajst po radio. Američkemu narodu bo povedal,

Anglija posreduje na Daljnem Iztoku

IRCI NE BODO PRISEGALI ANGL. KRALJU

Po 12 letih je irska vlada izločila iz ustave prisego zvestobe kralju. — Governer je postavil o dobrih.

Dublin, Irsko, 4. maja. — Prisega udanosti do angleške krone, katero so morali položiti uradniki irske svobodne države, je bila izbrisana iz irske ustave na pritisk vlade, kateri načeljuje irski predsednik Eamon de Valera.

Predsednik de Valera je s tem dobil zmago v svoji kampanji, katero je pričel od časa angleško-irskih pogodb, s katero je bila ustanovljena irska svobodna država leta 1921 in ki je vključevala vdanostno prisego angleškemu kralju.

Na predlog predsednika de Valera se je poslanska zbornica s 76 proti 56 glasovom izrekla za izpustitev udanostne prisege kralju iz ustave. Takoj nato je postavil podpisal guvernir Doherty na Buechalla (Donald Buckley), ki mora po ustavi vsako postavlo odobriti v imenu angleškega kralja. Opolnoči je postavla stopila v veljavo.

Predsednik de Valera je imel v poslanski zbornici zelo značilen govor, v katerem je med drugim rekel: — Irski narod ima pravico biti popolnoma svoboden in določiti sam za sebe brez vsakega vmešavanja, kakšno vladno obliko hoče imeti.

Dalje je rekel de Valera, da nikdo izven irske vlade nima pravice določevati uporabe narodne armade, ki ima edino pravico braniti deželo proti zunanjim sovražnikom. Irsko ima tudi pravico sklepati pogodbe s tujimi državami in zavreči vsako pogodbo, ki ni v prilog dežele. De Valera je pozvil narodne zastopnike, da pobijajo vse boje zadnjih desetih let in da sodelujejo z vlado za povzdigo irskega naroda.

Predsednik de Valera je izrazil upanje, da bo v kratkem mogoče razglasiti irsko republiko. Rekel je: — Iz ustave bomo odstranili vse, kar krši pravice neodvisne države. Narod pa bo vprašan, predno bo razglašena republika.

London, Anglija, 4. maja. — Angleška vlada bo vložila pri irski vladi protest proti novi postavi, ki izključuje iz ustave udanostno prisego angleškemu kralju, ker je s tem kršena angleško-irska pogodba iz leta 1921.

JAPONSKI DELEGAT NA POTU

Tokio, Japonska, 4. maja. — Viscount Kukihiro Išii je odpotoval iz Tokio v Washington na konferenco s predsednikom Rooseveltom.

Viscount Išii bo med drugim tudi odločil zagovarjal japonsko osvoboditev Mandžurije in bo zahteval, da Združene države priznajo Mančukuo.

kaj je sedanja vlada dosedaj dosegla in kaj še namerava doseči, predno se bo kongres odgodil.

Predsednik bo govoril petnajst minut, in njegov govor bo broadcastan po vsem svetu.

VOJAŠKO VEŽBANJE V NEMČIJI

Nazijci izdelujejo načrt za vojaško vežbanje delavcev. — Leta 1934 bo vpoklicanih 2 500 000 mladeničev.

Berlin, Nemčija, 4. maja. — Podtajnik delavskega ministrstva in zaupnik kancelerja Hitlerja, polkovnik Konstantin Hierl, priporoča kot dodatek k fašistovskemu načrtu za prisilno delo obvezno vojaško vežbanje.

Prisilno delo se bo pričelo s 1. januarjem 1934, ko bo 350.000 mladeničev rojenih leta 1913 poklicanih v taborišča, kjer jim bo odkazano delo pod državnim nadzorstvom.

Po načrtu, ki ga je izdelal polkovnik Hierl, mladi Nemci ne bodo imeli državljske pravice, dokler ne bodo opravili državne službe in jim tudi ne bo dovoljeno poročiti se. Vsi mladeniči bodo poklicani za šest mesecev in edini vzrok oprostitve bo kaka telesna napaka in bolezen.

Hierl pravi, da bo zahteval, da bo dobi prisilnega dela sledila doba vojaškega vežbanja. 100.000 vojakov se prostovoljno pripravljajo za pouk v delavskih taboriščih.

PROTI 30-URNEMU DELOVNEMU TEDNU

Washington, D. C., 4. maja. — Zastopniki najvažnejših ameriških industrij so stvorili združeno fronto proti nameravani odredbi trideseturnega delovnega tedna.

Pred zborničnim odsekom za delavske zadeve so nastopili danes zastopniki veleklavnic, jeklarn, izdelovalnic gumij in zastopniki časopisov ter skušali dokazati, da bi bila ta izprememba usodepolna za ameriško industrijo.

MEHIŠKI DELEGAT NA POTI V WASHINGTON

Nogales, Ariz., 4. maja. — Danes je dospel sem na poti v Washington dr. Alberto J. Pani, mehiški finančni minister. S predsednikom Rooseveltom bo razpravjal o problemih, ki obstoje med Združenimi državami in Mehiko.

PRECEJŠNJA RAZLIKA V STAROSTI

Gainesville, Fla., 4. maja. — 75-letni dr. Albert Shaw, urednik Review of Reviews, se je danes poročil s svojo 22letno tajnico, Miss Viriginijo McCall.

BANKE ZAPIRAJO

Augusta, Me., 4. maja. — Državni bančni nadzornik Annis je zaprl pet bank v Augusta in Gardiner ter 15 njihovih podružnic v raznih mestih države. Banke so imele vlog v skupnem znesku \$23.233.753.

PROTI ŽIDOM V AVSTRIJI

Avstrijski fašisti so hoteli ovrči Dollfusovo vlado. — Več sto oseb je bilo aretiranih.

Dunaj, Avstrija, 4. maja. — Hitlerjev vpliv se vedno bolj kaže v Avstriji in vseposvods se kažejo znamenja gonje proti Židom.

Nekaj časa so Hitlerjevi pristaši sledili vzgledu Nemčije in so zaznamovali židovske tovarne in trgovine. Pod okriljem noči so bili na hiše in trgovine nalepljeni napisi "židovska trgovina" ali "Ne kupujte pri Židih". Pozneje pa so take napise celo razobešali pri belem dnevu.

Poleg tega so tudi narodno-socialistični listi pričeli ševati prebivalstvo, da naj ne kupuje pri Židih.

Celo v socialno-demokratski stranki je videti mržnjo do Židov, daši je v stranki mnogo Židov.

Tudi list "Reichspost", ki je glasilo kancelerja Dollfussa, se je pridružil gonji proti Židom, ne da bi se pridružil zagrozenim Hitlerjevim pristašem.

V Avstriji tvorijo sicer Židje samo tri odstotke celega prebivalstva, toda samo na Dunaju je izmed 2400 odvotnikov 1800 Židov.

V zadnji svoji odredbi je policijsko ravnanje naznanilo, da bodo v policijsko službo sprejeti samo člani narodnih organizacij; pri tem odpadejo Židje.

FAŠISTIČNI PUČ ZATRT

Narodni socialisti ščuvajo k bojkotu. — Tudi kanclerjev list se je pridružil gonji. — Židovske trgovine so zaznamovane.

Dupaj, Avstrija, 4. maja. — Avstrijski fašisti, katere so podpirali nemški rjavosrajčniki, so vporabili puč, toda je bil takoj z veliko strogostjo zatrt. Več sto oseb je bilo aretiranih.

Uradno poročilo, ki opisuje zaroto, pravi, da so fašisti skušali z orožjem ovrči vlado kancelerja Engelberta Dollfussa, jo nadomestiti z nazijsko vlado in prisiliti takojšnjo vojaško in politično zvezo med Avstrijo in Nemčijo.

Ako bi ta puč bil uspešen, bi ustvaril, kar je bilo že dolgo preokovano, srednje-evropski blok in Hitlerjev vpliv bi dobil veliko oporo.

Poročilo avstrijske vlade pravi, da so ta puč podpirali nemški fašisti. Nazijci v Kufsteinu, katero mesto se nahaja na Tirolskem na meji Bavarske, so priznali, da so najprej skušali ovrči krajevno vlado, nato so hoteli korakati v Inomost, glavno mesto Tirolske, kjer so mislili razglasiti nazijsko vlado.

Iz Inomosta so nameravali Nazijci korakati na Dunaj, aretirati vse avstrijske ministre in kancelerja Dollfussa ter razglasiti nazijsko vlado.

ANGLEŠKI POSLANIK LAMPSON SKUŠA DOVESTI DO POGAJANJ

TOKIO, Japonska, 4. maja. — Japonsko zunanje ministrstvo naznanja, da se je angleški poslanik Sir Miles W. Lampson ponudil, da bo skušal do mirovnih pogajanj med Japonsko in Kitajsko, da prenehajo sovražnosti južno od kitajskega zidu. — Angleški poslanik je obiskal japonskega poslanika v Peipingu Šoiči Nakayama, nato pa je odpotoval v Nanking, da stavi isto ponudbo kitajskemu zunanjemu ministru dr. Lo Wen-kanu.

Minister dr. Lo je zanikal, da bi bil Sir Lampson izrazil kak dolečen predlog za poravnavo sporov. Japonski poslanik Nakatama je vprašal poslanika, ako ve za kakega Kitajca, ki ima pravico razpravljati o tej zadevi. Angleški poslanik je nato predlagal kitajskega zunanjega ministra.

Japonsko zunanje ministrstvo zagotavlja, da Japonska ni dala nikakega povoda, da bi bilo posredoval za mir, temveč da je Sir Lampson prevzel to nalogo na prošnjo Kitajske. Japonska v tem oziru ne bo storila nobenega koraka, dokler Kitajska ne pokaže, da ima resne namene pogajati se za mir.

Japonska časnikarska agencija Rengo trdi, da Kitajci niso naprosili za posredovanje samo angleškega poslanika, temveč tudi ameriškega poslanika Nelsona T. Johnsona in francoskega poslanika Henrija A. Wildena. Kot pravi Rengo, sta angleški in ameriški poslanik povedala japonskemu poslaniku Nakayama, da kitajsko prebivalstvo, kakor tudi tuji v Peipingu in Tientsinu želijo, da sovražnosti v severni Kitajski prenehajo potom pogajanj.

Japonski zunanji urad je naznanil, da je Japonska odpoklicala svoje čete iz ozemlja severovzhodno od reke Lwan in je obenem izdal svarilo, ako bi Kitajci pod kakršnokoli pretvezo zopet pričeli prodirati proti Japoncem, bodo Japonci pričeli prodirati v večjem obsegu in če bo treba, bodo šli tudi do Kantona.

List "Niči-Niči" pravi, da je Sir Lampson predlagal, da se postavi nevtralnno ozemlje deset milj južno od kitajskega zidu.

Zvok kritičnega gospodarskega položaja v sovjetski Rusiji pa ne tiči samo v notranjih razmerah, temveč je ruski narod zelo prizadet vsled splošne svetovne depresije.

Petletka je imela za posledico velikanske izdatke v tujih državah za stroje in surovine. Izdatki za velikanska industrijska podjetja so zelo presežali vrednost sovjetskih poljskih pridelkov. Razpad svetovnih tržišč pa je uničil vse trgovske namere. Ker za izvoz ni bilo dovolj pridelkov, je sovjetska vlada prikrajšala narod pri najhujših potrebščinah.

Drugi vzrok slabega položaja je bila tudi pretirana uvedba kolektivnih kmetij. Dežela za to odredbo še ni bila zrela in vlada ni mogla plačati kmetovalcem za kmetije, ki so jih prepustili državi.

Tudi v kolektivnih kmetijah je zadnje čase opažati mnogo izprememb in sovjetska vlada gleda z velikim upanjem v bodočnost.

RAZGLAS ZA MATERINSKI DAN

Washington, D. C., 4. maja. — Predsednik Roosevelt s svojim razglasom pozivlja ameriški narod, da 14. maja, ko bo materinski dan, izkaže ljubezen in spoštovanje do materinstva.

Predsednik naroča, da naj bodo v ta namen razobešene zastave, da naj ljudje pišejo svojim materam vdanostna pisma in se jih naj splošno spominjajo v hvaležnosti. V ta namen naj bi tudi ljudje skušali pomagati zapuščenim materam, ki se nahajajo v potrebi, kakor tudi otrokom, ki so ostali brez mater.

POZIGALEC JE DOBIL ZASLUŽENO KAZEN

V Brooklynu je obsodil sadnik Fitzgerald na dvaletno let ječe 37-letnega Franka Gordona, ki je poskušal lansko poletje zažgati neko hišo v Brooklynu. Tako visoka kazen mu je bila zato prisojena, ker ni hotel izdati svojih pomagačev.

RAZMERE V RUSIJI SE BOLJŠAJO

Po trgovinah je več živčaja in obleke. — Vendar je splošni položaj odvisen od prihodnje letine.

Moskva, Rusija, 4. aprila. — Znamenja boljšega položaja v Rusiji se kažejo v mestih. Ako pa je to obljuba za boljši obstoj sovjetskega prebivalstva, je odvisno od letošnje letine.

Nekatere, tako imenovane "zaprte", trgovine so pričele prodajati sir in rbe. "Trgovske" trgovine pa so se omejile na prodajo mesa, sladkorja in drugih živil.

Viden napredek se kaže v tem, da je mogoče dobiti izdelke lahke industrije, kot obleka, pohištvo, železnina itd.

Ako se bo na trgu pokazalo več industrijskih pridelkov, bodo tudi kmetovalci mnogo več pridelali, kot pa jih bo prisilila smrtna kazen.

Vzrok kritičnega gospodarskega položaja v sovjetski Rusiji pa ne tiči samo v notranjih razmerah, temveč je ruski narod zelo prizadet vsled splošne svetovne depresije.

Petletka je imela za posledico velikanske izdatke v tujih državah za stroje in surovine. Izdatki za velikanska industrijska podjetja so zelo presežali vrednost sovjetskih poljskih pridelkov. Razpad svetovnih tržišč pa je uničil vse trgovske namere. Ker za izvoz ni bilo dovolj pridelkov, je sovjetska vlada prikrajšala narod pri najhujših potrebščinah.

Drugi vzrok slabega položaja je bila tudi pretirana uvedba kolektivnih kmetij. Dežela za to odredbo še ni bila zrela in vlada ni mogla plačati kmetovalcem za kmetije, ki so jih prepustili državi.

Tudi v kolektivnih kmetijah je zadnje čase opažati mnogo izprememb in sovjetska vlada gleda z velikim upanjem v bodočnost.

NEMŠKI ŽIDJE SE SELJO V PALESTINO

Napolj, Italija, 4. maja. — Vsled fašistovskega preganjanja v Nemčiji je pribežalo 900 nemških Židov, ki so večinoma trgovci, v Napolj in so se odpravili v Palestino s parnikom "Vulcania", ki je privedil izletno vožnjo iz New Yorka v sveto deželo.

Bogunci se niso pritoževali, da so jih Nemci pretepal, temveč so pobegnili, da bi se izognili raznim nepričakam ter da hočejo pričeti novo življenje v Palestini.

"Glas Naroda"

Owned and Published by SLOVENIC PUBLISHING COMPANY (A Corporation) Frank Baker, President L. Benedik, Trezor. Place of business of the corporation and addresses of above officers: 225 W. 12th Street, Borough of Manhattan, New York City, N. Y.

BOJ SE NADALJUJE

V Washington se vrše važna posvetovanja med predsednikom Rooseveltom in zastopniki raznih evropskih držav. Kot prvi je dospel v zvezno glavno mesto angleški ministrski predsednik MacDonald, sledil mu je bivši francoski ministrski predsednik Herriot, pred par dnevi je pa dopotoval v Združene države italijanski finančni minister Jung.

NAJDEBELEJŠA BERLINČANKA

42letna Frida Micheleitova je morala te dni pred sodnike in obsojena je bila na dve leti strogega zaporja, ker je zakrivila več sleparij s tem, da je nabrala po trgovinah blaga in ga deloma prodala naprej, ne da bi ga plačala.

ONIM, KI POŠILJAJO DENAR V DOMOVINO,

naznanjamo, da je mogoče poslati vsoto do sto dolarjev brez vsake izjave, v kako svrhu je denar namenjen. Tozadevna odredba je bila dne 17. marca odpravljena.

DENARNA NAKAZILA IZVRŠUJE MO TOČNO IN ZANESLJIVO PO DNEVNEM KURZU CENE DINARJEM IN LIRAM SO TAKO NESTANOVITNE, DA JIH NE MOREMO NAVESTI

BEDA IN GLAD V ITALIJI

Kdor čita samo fašistične liste in si po njihovi pisavi ustvarja sliko o današnjih gospodarskih razmerah v Italiji, mora biti prepričan, da ni srečnejše države od Italije na vsem širokem svetu. Državne finance so po fašističnih listih v najlepšem redu — deficit kakih treh milijard lir je malenkost, ki ne prihaja v poštev, dasi znaša približno toliko, kolikor znaša n. pr. ves jugoslovski državni proračun — trgovina, industrija in obrt evro, poljedelstvo se je z raznimi "žitnimi bitkami" toliko povzdignilo, da skoraj ne bo treba Italiji več uvažati žita iz inozemstva.

Milijoni za sodne takse

Višje deželno (po novem: apelacijsko) sodišče vodi statistiko o vseh sodnijskih poslih, o pravnih, kakor o nesporih zadevah. Od avgusta lani je uvedena še posebna evidenca o sodnih taksah, plačanih v kolekih, dočim o taksah, ki se plačujejo v gotovini, še ni uveden nikak splošni pregled.

14 gospodarjev pogorelo

Dne 17. aprila okrog 11 dopoldne je začelo goret v vasi Rogočice, župnija Škočijan pri Krškem. Kakor bi trenil, je bila vsa vas v ognju, ker je vlekla huda burja: razen treh najmlajših hišic, je zgorelo vse: gospodarska poslopja, orodje, žito, kmetijski stroji, obleka, živčič, denar, en par konj, en par junec in več prešček.

Š kolom po glavi

Nenavaden fantovski napad se je ponoči na velikonočni ponedeljek pripetil v Stajah pri Igu. Posestnikov sin Valentin Križman se je ob 22. uri vračal iz gostilne na Igu domov v Staje. Domači so mu odprli. A preden je legel, je stopil še ven pogledat k živini.

MI SOMO TOČNO IN HITRO IZVRŠILI VSAKO POŠILJATEV SLOVENIC PUBLISHING COMPANY "Glas Naroda" 216 WEST 12th STREET NEW YORK, N. Y.

Iz Slovenije.

Žrtov sirovega napada s sekirami

Te dni se je napotil 25letni vidičar Lovrec Ciril iz Senčaka, občina Ruemanci, s svojo ženo na obisk k sorodnikom v Galuškah pri Ljutomeru. Lovrec je ob tej priliki malo več pil in je bil dobre volje, katero je tudi pokazal domov grede v vasi Galuškah s tem, da je razgrajal, in je pri neki hiši po nerodnosti tudi razbil šipo na oknu.

Huda obsodba zaradi pokvarjenih salam

Sredi marca je prišla k mesarju Ivanu Breskvarju v Trnovem delavčeva žena Angela Jančarjeva in kupila nekaj kosov salam možu za pribojšek. Mož je salame zavžil, dal jih je tudi ženi, ki pa ji je kmalu postalo močno slabo.

Lačen vlomilec

Posestnik Andrej Jugovic iz Starega dvora, občina Stara Loka, je imel za velikonočne praznike v svoji kleti kaj nepričakovan obisk. Podjeten pajdaš je ponoči zagospodaril nad njegovim jstvinami.

Smrt najstarejšega Ljutomerčana

Na veliki petek ob pol 10 zvečer je vzel slovo od zemeljskega življenja najstarejši Ljutomerčan, upokojeni zdravnik dr. Rožič. Pred dobrim mesecem je obhajal svoj 96. rojstni dan, kljub temu, da je bil v moški dobi večkrat bolan.

NAJBOLJŠI SLOVENSKI ROMAN

"GRUNT"

(Spisal Janko Kač) kar jih je izšlo po svetovni vojni, ima v zalogi KNJIGARNA "GLAS NARODA" Cena \$1.50

Peter Zgaga

Nesrečna ljubezen

Ljubezen se zgodaj porodi v človeškem srcu in ima zelo globoke korenine. Ljubezen je srečna in nesrečna, toda nesrečne je dosti več, in zato bom danes pisal o nji.

Lačen vlomilec

Poleg visoke jagnedi je stala belooblečena učiteljica Ema ter zamišljeno zrla v daljavo. Izenada se je pojavil pred njo Peter Brdar. Še predno se je dobro zavleda, je bil že pokleknil — kakor kavalir na sliki v Hermanovi oštariji — in položil roko na srec.

Smrt najstarejšega Ljutomerčana

Na veliki petek ob pol 10 zvečer je vzel slovo od zemeljskega življenja najstarejši Ljutomerčan, upokojeni zdravnik dr. Rožič. Pred dobrim mesecem je obhajal svoj 96. rojstni dan, kljub temu, da je bil v moški dobi večkrat bolan.

Š kolom po glavi

Nenavaden fantovski napad se je ponoči na velikonočni ponedeljek pripetil v Stajah pri Igu. Posestnikov sin Valentin Križman se je ob 22. uri vračal iz gostilne na Igu domov v Staje. Domači so mu odprli. A preden je legel, je stopil še ven pogledat k živini.

14 gospodarjev pogorelo

Dne 17. aprila okrog 11 dopoldne je začelo goret v vasi Rogočice, župnija Škočijan pri Krškem. Kakor bi trenil, je bila vsa vas v ognju, ker je vlekla huda burja: razen treh najmlajših hišic, je zgorelo vse: gospodarska poslopja, orodje, žito, kmetijski stroji, obleka, živčič, denar, en par konj, en par junec in več prešček.

NAJBOLJŠI SLOVENSKI ROMAN

"GRUNT"

(Spisal Janko Kač) kar jih je izšlo po svetovni vojni, ima v zalogi KNJIGARNA "GLAS NARODA" Cena \$1.50

KRATKA DNEVNA ZGODBA

FRAN BONAČ:

FANTIČ, ZLAHTNA ROZA

Kot blisk hitro žene avto pod staro nekdanjo trdnjavo na Griču pri Trstu, kjer se, sklesan iz trdega kraškega kamna, dviga veličasten, 66 m visok morsk svetilnik...

pri Novi vasi kar za 2000. "Vstani vojska kralja Matjaža, vojska kostnjakov in s šklepetajočimi ko-

bridko slovo še enkrat je z žegnano vodo poškrbila sebe, vojaka, otroke in že razdejane prostore. Še enkrat se je splazila v opustošen vinograd, kjer je še bingljalo nekaj jagod grozdnja na brajdi, poljubila jih je in zapustila so domačijo. Pri srčno se je naš fant borec poslovil od kraške mamice, poljubil otročice in se vračal nazaj v svoj grudo-ban. Toda zaživljal je zlokobni ptič...

Iz Jugoslavije.

8260 dolarjev ukradenih

Posestnik Nikola Smolčić v Suškomu pri Splitu je prijavil, da mu je bilo ukradenih 8260 dolarjev, ki jih je v teku let prislужil v Ameriki in prinesel v domovino.

Nemški turisti na Jadranu

Te dni je priplul v splitsko pristanišče parobrod "Oceania" s 370 nemškimi turisti. Gosti so si ogledali mesto in njegove znamenitosti, naslednjega dne pa so nadaljevali potovanje v Dubrovnik in dalje na Krk in v Gričjo.

Revolverska krogla iz zraka

Stefan Barbič, kmet iz Ozlja pri Karlovcu, je šel na pašnik gledat za svojo živino. Nenadno, kakor pripoveduje, pa je iz zraka priletela revolverska krogla, ki ga je zadela v levo nogo in občila v kolenu. Barbič tudi ni slišal nika-kega strela.

Vdova je zakopala živega otroka

V reki Grmanji pri Obrovcu so našli te dni truplo novorojenca. Sam detomora je letel na vdovo Vukosavo Peričevu, ki je imela ljubavno razmerje z nekim mladeničem. Vdova je bila aretirana in zdravniško pregledana ter je naposled priznala, da je rodila živo dete, ki ga je ponoči vrgla v vodo.

Zvezala sta se in utopila

V Mostaru sta nedavno brez sledu izginila zaljubljenca mladi Zarko Beljica in prepartak Olga Šaven-eva. Olga je zanemarjala šolo, kar njenim staršem ni bilo po volji, zaradi česar so ji prepovedali sestajanje z Zarkom. To je na zaljubljenca dvojico delovalo tako, da sta sklenila končati si življenje. Dne 22. marca, sta oba izginila brez sledu. Na obali reke Neretve pa so našli Olgin plašč in Zarkov klobuk. Trupel zaljubljenca dvojice po dolgo niso mogli najti. Šele preteklo sredo so kakih pet kilometrov oddaljeno od kraja, kjer sta skočila v vodo, našli njuni trupli ter ju potegnili iz vode. Zaljubljenca sta bila zvezana z močno vrvjo okoli pasu.

OBSEDNO STANJE V GORNJI ITALIJI

Pariški listi objavljajo senzacionalne vesti o velikih nemirih, ki so nastali zadnje dni skoro po vsej Italiji, zlasti pa v Gornji Italiji, kjer vlada med podeželnim ljudstvom veliko pomanjkanje in so cele vasi v največji bedi. Ljudje nimajo ne dela, ne kruha in zamakajo pomoči, ki jo tako širokoustno obljublja fašizem ob vsaki priliki. V pokrajini Ferrare je prišlo zaradi tega do tako velikih in nevarnih nemirov, da so morali proglasiti obsedno stanje. Velike množice brezposelnih so privedle bučne demonstracije in zahtevale dela in kruha. Policija je bila prisiljena, da bi jih ukrotila. Na pomoč so morali priti milicniki in posrečilo se jim je, da so demonstrante razgnali in več protestnikov aretirali. To pa je sestrane množice še bolj razburilo, da so se znova zbrale pred policijskim komisariatom in zahtevale, naj se aretiranci takoj izpuste. Ko te zahteve niso ugodili, so demonstranti začeli ropati trgovine, v okolici pa so zažgali več pristav raznih veleposesnikov in jih doela opustošili. Lokalne oblasti so bile brez moči, ker je pri teh iz-gredih sodelovalo vse prebivalstvo. Naposled je z letalom prispel minister Balbo in imel več nago-vorov na množico, skušajoč jo pomiriti z novimi obljubami. Tudi to ni nič zaleglo in tako so morali naposled proglasiti obsedno stanje. V pokrajini Ferrare je bilo posla-nih več polkov vojskovanja, ki je zas-edlo vsa mesta in vse vasi, tako da je vsa pokrajina en sam vojski tabor. Slični dogodki so se od-igravali v Molineli, Comaciniju, Milljarinu, Masafiacinju, Mianu, Codigtoru in Gataleci.

Naši v Ameriki.

Izvanreden slučaj se je dogodil v soboto zvečer. John Urbančič, samec, iz poznane Urbančičeve družine iz vasi Ševnice, fara Mirna pri Trebnjem, se je zadnjih 12 let nabajal v Girardu, Ohio, kjer je delal v znani usajnarji. V soboto popoldne je dospel na obisk k svojim sestram Mrs. Mary Milavec in Mrs. Anna Blatnik, v Clevelandu, kamor ga je pripeljal neki ro-jak iz Girarda, ker se je že nekaj dni slabo počutil in mu je kri silila iz ust. Popoldne se je podal k zdravniku, toda izgubljal je vedno več krvi. Oslabil je in na večer je bil odpeljan v bolnico, toda je že med potjo umrl. Pokojni je bil okrog 60 let star, močne postave in vedno družaben med rojaki. Zadnjih osem let je stanoval pri družini Godec. V Ameriko je do-spel pred 30 leti. V stari domovini zapuščal dva brata in dve sestri, tukaj pa štiri sestre.

Eden izmed redkih baseball slo-venskih igralcev je naš mladi Joe Kuhel, ki igra letos z Washington teamom. Kot s poročila, so ga od-dali za vsoto \$65.000, ko so bili zadnji teden tepeni New York baseball igralci, ki so najboljši v deželi, je imel pri tem precej za-sluge naš Slovenec Mr. Joe Kuhel, ki zna igrati baseball, da dela Ameriki in nam čast.

MISIJONAR V BOJU Z MOR-SKIM PSOM

Misijonarji Oceanije, ki morajo obiskovati njih prepuščene kraje tako, da se prevozijo od enega oto-ka do drugega s kakimi majhnim čolnom, so vedno v nevarnostih, ki jim pravi sv. Pavel "nevarnosti morja".

Katehet, domačin od otoku Namuka je lovil ribe, sedeč na majn-um čolnu, ko je nenadoma zagle-dal ogromnega morskoga psa, ki je bil veliko večji kot njegov čoln. Začel se je nenak boj med ribičem in pošastjo. Katehet je najprej zi-val parkrat udaril s palico, nato se mu je posrečilo, da jo je zadrl s posebno vrsto harpune v oko. Zginila je pod vodo. Ker je mislil, da je sedaj varen, se je od kraja hitke nekoliko oddaljil in mirno vrgel mrežo. Toda pošast, ki je bila sedaj besna v sled rane, se zopet pojavila, ugrizne v veslo in zbeži. Slaboten čoln se prevrne, nesrečen ribič pade v vodo. Hitro se oklene prevrženega čolna ter se reši tako, da ga zajaha. Tedaj se morskoi pes zopet prikaže, topot pa ne z zlob-nim namenom; nepričakovano se zasusče in oddalji. Zdej je katehe-ta začelo skrbeti, kako se bo vrnil na otok Namuko. Trdno se je opri-jel čolna ter tako priplul do ne-kega otočka, kjer je iz kosa lesa naredil zasilno veslo, s katerim je končno mogel pripluti domov zdrav.

Zenitovanjski Mešetar

(Is zbirke Radode Jankovičevih povesti "Drumom i Sokakom," prevel A. K.)

(Nadaljevanje)

Toda... kakor se dogaja, da pop razdvaja, tako je potreben nekdo da združuje. To je važnejši posel... Toliko vdov!... Toliko godnih deklet!... Saj bo svet propadel! Ej!... Čaka in ne ve, kaj bi storil!... Treba je nekoga da misli!... Čiča Cvetko ne more povsod sam...

— More, svet sam izvršuje svoje potrebe. — Ravno to je ono, ker ne izvršuje! — se jezi čiča Cvetko. — Uprave je treba. Med ljudstvom je polno muk... Ej! Majka ima dušo, pa otae!... Pustni dnevi potečejo, v hiši pa dekleta su-ma... Kakšne pesmarice! Vdite, da danes vsaka svatba diši po pesmi... Siroti!... Naš svet se ne zna ženiti!... Ljudem so po-trebni mešetarji. — Lahko se ženi, kdor ima kaj pod palcem! — se smejejo ljudje razlaganju čiče.

— Za bogate se ne brigam! Za revne... Za one, ki se vse življenje mučijo... Oni so zvesti... Peš hodijo... Pičjo iz enega ko-zarca... Svoj krov hočejo... Jih ne poznate!... Rodijo in ne kolnejo pri tem.

Tako je razlagal čiča Cvetko. Toda če se ni dal plačati v goto-vini, je kjerkoli je mogel, za svoje mešetarjenje napeljal vodo na svoj mlin. Niti voline kroglice ni čiča Cvetko izpustil, da ni pri tem računal na zakonski par. Največ se je vrtel med trgovci, pa tudi k trgovcu pride slab odjemalec. Trgovina preneha, balo se ne more odračunati, dekla pa je že dala besedo. Tedaj čiča Cvetko skuša, da na samem dobi mladeniča.

— Pa bomo le pričakali do je-seni. — Ni mi do čakanja, čiča Cvetko, denarja potrebujem. — Toda ali ljubiš to deklo? — Ljubim. — Ves trg jo ljubi. Koliko bi pa rabil za prvo potrebo? — Vsaj kakih petnajst tisoč, ako ne vse. — Kaj ti bo toliko velikega denarja? — Da nakupim kaj več blaga. — Kaj imaš svojo trgovino? — Čiča Cvetko se dela kot bi ne ve-del. — Mojo in bratrančevu. — Kdo vama daje na kredit? — Samo z gotovim denarjem kupčujeva. — Pa delajmo z gotovim denar-jem. — Napiši menico na šest mesecev. — Hvala! — Svojemu tastu reči hvala. Malo stisnede, je vendar ne bo prelomil besede. Niti po obrestih ne vpraša.

— Hvala, čiča Cvetko! — To pošepetaj dekletu na uho, — ga potrpej čiča Cvetko po ra-menu. In medtem ko se zaročence pripravljva z menico, je čiča Cvetko že pri tastu. — Oni bi rad pokvaril. — Kaj praviš, brate? — Denarja potrebuje. — Človek božji! — Petnajst tisoč... za šest mesecev... brez obresti. — Od vsake pare se težko lo-žim, Cvetko. — Sedaj vsak ve, pri čem je. Jaz sem svoje dovršil. — Ampak kaj naj storim? — Denar bi že kako našel... če treba, kaj ne, tudi jaz bi ga do-bil... Trgovec se zveseli. — Samu malo obresti vnaprej bi bilo treba. — Koliko? — Trški interes. — To pa ne morem. — Prodaj, Vujadiu! — Jaz? — Vse je drago danes. — Ne morem, Cvetko. — Ej, napravi ljudem... Cvetko se pripravljva da gre. — Za koliko časa, praviš? — Za pol leta. — Ali ni fant mogoče jezen? — Da ga vidiš, ni mu posebno prav.

— Ampak toliko obresti ne zmo-rem. Čiča Cvetko zamahne z roko. — Samo da dekletu sreče ne pokvariš, pa naj bo po trideset. Tako čiča Cvetko zaveže fan-tovsko in deklško stran, pa tudi pri mladih ne gre vedno gladko. Čiča Cvetko smatra, da mora biti vsaka stvar na svojem mestu. Hei nekoga propozarja se za-ljubi v policijskega pisarja. Čiči Cvetku se ta zakon ni dopadel. Pi-sar je bil igralec in nepriljubljen. Poleg tega pa je bil čiča Cvetko namenil, da bo devojka šla neko-mu drugemu. Dekle pa: — Ali njega, ali brez vsega. — Pisar je imel mal trebušček in to se je de-kletu dopadalo. Ko z lepim ni šlo, pa je čiča Cvetko pregovoril žu-pana in občane, da pisarja preme-stijo v Pristino. — Srečni ljudje, koder boš ho-dil! — se je smehljaj čiča Cvetko. — Novi kraji, gospodin Mašo, Ko-sovo!... Kako imenitno. Kaj bo naš trg za tebe!... Osrečil boš Arnavtluk... Dočim je čiča tako postopal s slabim človekom, je vse drugače z dobrim uradnikom. — Nikar, gospod Jovo, ne pu-ščaj sablje tam na vogalu; bolni-ka imajo. Gospod Jovo se zvečer ozre na vogalu in zapazi dve željni očesi. Čiča Cvetko seje in čaka, da zori. — Vidim te, — pravi — gospo-din Jovo, danes si se vozil. — Po okraju, — odgovarja uradnik. — To je drago, brate, zakaj si ne kupiš konjica? — Danes konj precej stane! — Ozri se malo okoli enega vo-galčka. Tam bo nekaj za tebe... Bili so slučajni, ko so roditelji sprejeli predlog. Ljudje vidijo, da bolje ne more biti. Vse je gotovo. Devojka pa trgovala noče. — Toda kdo bo vprašal deklo? — Vprašal... Kako!... Pro-stovoljno!... Ženska noče juda!... Ej, devojka, saj ti tega ne pravim. Samo tukajšnja robo ti po-nujam. Druga zopet... nadaljnje čiča Cvetko, vse je lepo, ali hočeš nakita? Odpre usta, ki pravijo, da sama sobi šepetajo v uho o naki-tu. Čiča Cvetko je razumel. Kar je o komu rekel, to so mu drugi ve-rovali. Pa se je tudi njemu zgodi-lo, da so mu pokvarili. — Kdo tu kvari! — Ga homo že našli. Najde se tak, ki bi škodoval dekletu. Pokvvari se radi tače, uh! Pop je v hiši, snubeev pa nič. — Grehota! — Kajpada! Toda dekleta ne dam. Za teden dni ji najdem dru-gga! Radi tega so se vsa dekleta do-

lala pred čičem Cvetkom kot an-goljki. Vedel je, kaj katera nosi, kakšna darila prejme in kolko zob ima. V srenji se vse ve. Ob času selitve na križpotih gledaš pohi-štvo. Tako za siromašne; kaj ima-jo bogati pa se vidi, ko je slava ali smrt v hiši. Čiča Cvetko je imel svoj način izpraševanja. O prazniku pri cerkvenem vohodu dobi ženske in se podučil. — Imeli boste goste! — Bog obvari, kakšne goste! Hišo popravljamo. — Ni se zrel, pomisli sam za sebe čiča Cvetko, kajti ko je hči godna za možitev se pozna na materi. Pa tudi na čiči Cvetku se je videlo, ko je dobro izgledalo za kako ženi-tovanje. Žvenketal je z ostrogami, dražil devojke, ploskal malim otrokom, ki so baš shodili, starej-šim pa dajal po eno zrno sladkor-čim pa ali lesnikov, katere je imel po vseh žepih. Z vsakomur se je ustavljal in žaloval, da ne more osre-čiti vsega sveta. — Kaj se mučiš, mojster, okoli te omare! — vpraša čiča Cvetko, ko ugleda mizarja na cesti. — Tudi meni se izplača jesti, čiča Cvetko. — Mladci, želi ti bo pošil. Za kaj ne dobiš pomagaca? — Daleč imam do pomagaca! Les je drag. — Deske! — E! — Ali ne vidiš one deske v ograji? — Ali tolče! — se smeje mizar. — Podvizaj se no malo, ne bo slabo. Mizar pa se nato po noči in po dnevu premišlja in se ozira proti ograji, dokler ne opazi, kar mu je bilo namignjeno. Kakor da bi ne moglo biti svat-be brez čiče Cvetka v trgu. V kra-ju je bila tudi neka Nasta. Njo je čiča mrazil kot ricinovo olje. Pra-vil ji je gataro. Pomizovala je nje-govo delo. — Ni samo to: Daj časo rakije in prevrni jo z očmi!... Treba se je pripraviti. Treba je to preukre-niti... Ne, da te potem prekli-njajo. (Dalje prihodnjic)

CENA DR. KERNOVEGA BERILA JE ZNIZANA Angleško-slovensko Berilo (ENGLISH SLOVENE READER) \$2.00 Narodite ga pri KNJIGARNI 'GLAS NARODA' 216 West 18th Street, New York City

Vsakovrstne KNJIGE POUČNE KNJIGE POVESTI in ROMANI SPISI ZA MLADINO se dobi pri "GLAS NARODA" 216 W. 18th Street New York, N. Y. POPOLEN CENIK JE PRIROBEN V TEM LISTU VSAKI TEDEN

DRUŠTVA KI NAMERAVATE PRIREDITI VESELICE, ZABAVE OGLAŠUJTE "GLAS NARODA" ne čita samo vaše članstvo, pač pu val Slovenci v vsi okolici. CENE ZA OGLASE SO ZMERNE

Poziv! Izdajanje lista je v zvezi z velikimi stroški. Mno go jih je, ki so radi sla-bih razmer tako priza-deti, da so nas naprosili, da jih počakamo, zato naj pa oni, katerim je mogoče, poravnajo na-ročnino točno. Uprava "G. N."

DEDŠCINA ROMAN IZ ŽIVLJENJA ZA "GLAS NARODA" PRIREDIL I. H.

Stari gospod prikima in ljubeznivo pogleda svojo vnukinjo. V njenih ušesih pa Arturjeve besede niso prijetno zvenele. Zopet je slišala za njimi tihi glas zavisti in hinavščine in čudi se, kot že mnogokrat, da stari oče ne sliši tega tihega glasu.

Stari gospod je nekoliko v zadregi. Moral je misliti na to, da je le zelo nerad vzel Mertensa v svojo družino. Ko mu je tedaj njegova hči Melanija priznala, da ljubi Mertensa in da jo tudi Mertens ljubi, je mislil, da se Mertens bolj zavzema za njeno bogastvo, kajti Melanija je bila v nasprotju s svojo lepo sestro neznanca in brez vsake prikupljivosti.

Zato pravi z nekoliko prisiljenim nasmehom: — Za to mi nisi dolžan nikake hvalečnosti, za to se imaš zahvaliti Melaniji ljubezni. Odkrito povedano, ž njo sem imel vse druge načrte, toda tebe za nobeno ceno ni hotela pustiti.

Samo Artur Mertens je vedel, da svoje žene ni nikdar ljubil in da mu je bilo samo za njeno bogastvo. Toda do sedaj je vloga ljubečega moža igral tako spretno, da je varal vse in tudi svojo ženo. Nikdo ni slutil, da se prav nič ne zmeni za zakonsko zvestobo, kajti svoje elegantne stranske skoke je znal vedno spretno prikrijevati in si je kaj takega samo privoščil, kadar je šel na trgovska potovanja.

Stari gospod ni videl, kako je jeza žrla na Mertensovem sreču, ker bo nekega dne gospodar Rodenbergovih tovarn Henrik Dornau, ne pa on. Samega sebe je smatral za toliko zmogljivejšega voditelja podjetja, kot pa je bil nezrel Henrik, da ga je smrtno sovražil, kakor tudi vse, kar mu je bilo na poti.

Ko sta oba opravila trgovske zadeve, pravi Rodenberg: — Še nekaj sem hotel s teboj govoriti, Artur; zadene našega izbornega inženirja dr. Bernda. Po običajnem razgovoru o tehničnih vprašanjih mi je danes zjutraj govoril o neki svoji iznajdbi, katero smatram v naših napravah za zelo važno.

Njegovi pobarvani naočniki so skrivali jezno svetlikanje njegovih oči. Kar mu je povedal njegov tast, mu je bilo do konec zoprno. Že zelo se je jezil nad odredbo, da dela Henrik pod neposrednim vodstvom dr. Bernda. Zato bi bil rad Mertens spravil na to mesto kakega svojega pristaša, da bi izvajal njemu zaželjeni vpliv na Henrika.

Toda sloma je zatrli ves svoj nemir in da bi pridobil čas, pravi: — O, dr. Bernd je napravil kako iznajdbo? O tem mi ni povedal niti besede. — To je vendar razumljivo, Artur, ker si samo trgovec.

KAKO SI NEMCI ZAMIŠLJAJO RAZOROŽITEV

Veliko pozornost v vseh londonskih političnih krogih je vzbudila izjava, ki jo je podal član nemške delegacije na razorožitveni konferenci, baron Rheinaben o oboroževalnih ciljih Nemčije. Rheinaben docela neprikrito priznava, da Nemčija ne veruje v razorožitev, marveč smatra razorožitveni konferenco le za prehod, ki naj docela "izenači" Nemčijo v pogledu oborožitve in prinese "glavemu premaganeu" svetovne vojne popolno svobodo in pogledu novega oboroževalnega tekmovanja, v katerem upa Nemčija doseči prvenstva.

Rheinaben v svoji izjavi predvsem naglašja, da Nemčija v načetu sprejema osnovno idejo angleškega razorožitvenega predloga, ki predvideva petletno prehodno dobo. Spričo silnega ogrožanja Nemčije s strani njenih sosedov, ki imajo ogromno zračno brodogradnjo, pa Nemčija ne more resno misliti na razorožitev in ji zaradi tega nihče ne sme in ne more zabraniti, da v tej prehodni dobi tudi ona zgradi zračno brodogradnjo, ki se bo lahko uveljavila s brodogradnjo njenih sosedov. Misljena je predvsem Francija. Ker je bil odklonjen predlog Nemčije, naj se uniči vse orožje, ki je po mirovni pogodbi prepovedano Nemčiji, tudi v drugih državah, smatra Nemčija, da ima pravico na-

DVA, KI NE VESTA, KDO STA

Te dni se je v londonskem radiu oglašil 35 — 40 let star mož in nagovoril milijone poslušalcev po svetu ter jih prosil, naj sporočijo londonski policiji ali ga morda niso spoznali po njegovem glasu. Sam ne ve, kdo je. Izgubil je spomin. Ne ve ne za svoje starše ne za svoje ime na kje je bil rojen. Pred dveina mesecema ga je policija našla v Liverpoolu, ko je umiral od lakote. Dala je priobčiti njegovo sliko po angleških listih, toda nihče se ni oglašil, ki bi ga bil spoznal. Pred 14 dnevi je v bližini Chicaga neki šofer opazil v grmovju nagega človeka. Menil je, da je mrtev. Ko se mu je približal, je opazil, da neznanec spi. Prebudil ga je. Neznance se je začudil sam sebi, ni pa vedel povedati šoferju, kdo je in odkod prihaja. Šofer je mislil, da ima opravila s slaboumnim človekom, spraval ga je v avto, ga ognil s plahto in pogrnal avtomobil. Med potjo je zelo pazil na svojega potnika, boječ se, da bi mu ta ne prizadel kaj hudega, ker je bil prepričan, da je slaboumen. Ko se je potnik nekoliko smuljivo premaknil, ga je šofer strahovito udaril po glavi, ker je mislil, da ga hoče napasti. Pozneje so ga spravili v bolnišnico, in policija je začela preiskovati njegovo življenjsko pot.

V New Yorku živi francoska družina Audinaut. Družinski poglavar je nekega dne ob 10 zapustil stanovanje. Imel je s seboj 3000 dolarjev, ki jih je hotel izročiti svoemu znanecu. Audinaut se ni več vrnil domov. Ker je imel s seboj toliko denarja, so svoji bili prepričani, da j e postal žrtev roparskega napada. Prav tiste dni so v New Yorku res oropali in umorili nekega neznanca. Toda primerjavi v mrtvašnici je Audinautova družina sponaznala, da to ni njen poglavar. Medtem so priobčili listi sliko človeka, ki ga je našel šofer v predmestju Chicaga. Audinautovi so spoznali, da je to njihov oče. Splošno domnevajo, da se je Audinaut odpejal tisti dan z vlakom v Chicago, sledeč skrivnostnim prirojenim nagibom. V Chicagu so ga brčkone napadli roparji in slekli.

COPATA V ORIENTU

Copata v zakonu je huda stvar, najsi jo vihti še tako nežna ženska roka. V vzhodnih deželah pa ima morda še večji pomen nego pri nas. Tam, kjer vladajo še stari muslimanski običaji, ni treba ženske, ki se hoče iz tega ali onega vzroka ločiti od moža, n. pr. nek drugega, nego da položi pred kadija copato s podplatom in peto navzgor. Brez nadaljnjih besed bo kadi razumel simboliko copate in bo izvedel ločitev. Moslinka, ki hoče govoriti s svojim možem, mu pošlje po služabnici copato. Če ima v harem na obiskih kakšno prijateljico, postavi pred vrata njene copate — noben mož se ne bo drznil v harem, dokler stoji to znamenje pred vrati. Dogodilo se je baje čestokrat, da so stale sicer ženske copate pred haremski vrati, a da v posetih ni bila baš kakšna ženska prijateljica. Znano je končno, da ima musliman posebne copate tudi v svoji mošnji in jih obuje, ko stopi vanjo ter sezuje, ko se odpravlja domov.

IZVEŽBANE IZDELOVALKE

Mali Oglasi imajo velik uspeh Prepričajte se!

VODNIKOVE KNJIGE za leto 1934

lahko že sedaj naročite. — Pošljite nam \$1. in knjige Vam bodo poslane naravnost na dom. "GLAS NARODA" 216 W. 18th Street New York, N. Y.

FAWCETTA POŽRLI DIVJAKI

Ženevski zdravnik Gerard, ki se je vrnil te dni z ekspedicije k reki Amazonki, kjer se je mudil dobrega pol leta, pravi, da so znanega polkovnika Fawcetta najbrž požrli divjaki. Fawcett je s svojim sinom in spremljevalcem že pred leti nekje ob reki Amazonki brez sledu izgubil. Za njim so poslali že več ekspedicij, ki so se pa brez uspeha vrnile. Gerardova ekspedicija se je seznanila med rekama Madero in Tocantinom z belokožcem Barrettom, ki bi ga bili domačini pred leti kmalu sezgali, da se ni oženil s hčerko enega izmed njihovih poglavarjev. Brarett kupeje v onih krajih za žepne nože in steklene "bisere" sirov kavčuz in velja za kralja amazonskega pragozda.

On in nemški franciškan, ki delujejo že več let ob rekah Cucura in Tapajoz kot misijonarji in ki jih Barrett vsake tri mesece obišče, da prevzame od njih kavčuz, ki ga prinašajo domačini, njim pa izroči pisma in razne pošiljke, menijo, da so Fawcetta in njegova spremljevalca domači ljudozrci požrli. Tudi neki franciškan je delil enako usodo. Po triletnem misijonarskem delovanju je bil odšel za velikonočne praznike v pragozd krestit divjake. Navdušeno so ga sprejeli, njegovo pridigo je prišla poslušat velika množica, ko se je pa hotel posloviti, so ga zgrabili, zvezali in odvrlekli v pragozd, kjer so ga umorili, spekli in pojedli. Ti domačini so degenerirani ter pohabljeni po tropični mrzlici in boleznih "beri-beri". Oboroženi so s sulicami in puščicami, ki imajo s strašnim strupom namazane konice. Hodijo večinoma nagi in o nahi kulturi nimajo pojma. Gerardova ekspedicija jih je pa lahko dobila pred filmsko kamero, ki so bili za njo končno tako navdušeni, da jim ni bilo prav, ko ekspedicija ni hotela posneti za film še ljudozrske gostije.

SLOVENIC PUBLISHING CO. "GLAS NARODA" 216 WEST 18th STREET NEW YORK, N. Y. PIŠITE NAM ZA CENE VOZNIH LISTOV, REZERVACIJO KABIN, IN POJASNILA ZA POTOVANJE

SHIPPING NEWS

- 6. maja: Lafayette v Havre, Vulcania v Trst
10. maja: Aquitania v Cherbourg, Deutschland v Cherbourg
12. maja: Olympic v Havre, Minnewaska v Havre, Rotterdam v Boulogne
13. maja: Champlain v Havre, Rex v Genoa, Europa v Bremen
16. maja: Leviathan v Cherbourg
17. maja: Berengaria v Cherbourg, New York v Cherbourg
19. maja: Statendam v Boulogne, Paris v Havre
20. maja: Conte Grande v Genoa, Bremen v Bremen, Georgic v Cogh
24. maja: Manhattan v Havre, Albert Ballin v Cherbourg
25. maja: Conte di Savoia v Genoa
26. maja: Majestic v Cherbourg, Minnetonka v Havre, Veendam v Boulogne
27. maja: Ile de France v Havre, Saturnia v Trst, Aquitania v Cherbourg
30. maja: Europa v Bremen
31. maja: Hamburg v Cherbourg, Pres. Roosevelt v Havre, Roma v Genoa
2. junija: Olympic v Cherbourg, Westernland v Havre, Volendam v Boulogne
3. junija: Champlain v Havre, Rex v Genoa, Britannic v Cogh
6. junija: Leviathan v Cherbourg
7. junija: Deutschland v Cherbourg, Berengaria v Cherbourg
8. junija: Lafayette v Havre, Augustus v Genoa, Bremen v Bremen
9. junija: Statendam v Boulogne, Minnewaska v Cherbourg
10. junija: Paris v Havre
14. junija: Pres. Harding v Havre, Majestic v Cherbourg, New York v Cherbourg, Aquitania v Cherbourg
15. junija: Conte di Savoia v Genoa
16. junija: Europa v Bremen, Pennland v Havre, Rotterdam v Boulogne
17. junija: Vulcania v Cogh, Ile de France v Havre
20. junija: De Grasse v Havre
21. junija: Vulcania v Trst, Albert Ballin v Cherbourg, Manhattan v Havre
23. junija: Olympic v Cherbourg, Minnetonka v Havre, Veendam v Boulogne
24. junija: Champlain v Havre, Rex v Genoa, Bremen v Bremen
27. junija: Leviathan v Cherbourg
28. junija: Berengaria v Cherbourg, Hamburg v Cherbourg
29. junija: Conte Grande v Genoa
30. junija: Majestic v Cherbourg, Statendam v Boulogne
1. julija: Paris v Havre, Lafayette v Havre
3. julija: Europa v Bremen
5. julija: Saturnia v Trst, Aquitania v Cherbourg, Deutschland v Cherbourg
7. julija: Ile de France v Havre
8. julija: Conte di Savoia v Genoa
11. julija: Bremen v Bremen
12. julija: New York v Cherbourg, Olympic v Cherbourg
14. julija: Rotterdam, Rotterdam
15. julija: Champlain v Havre, Rex v Genoa, Berengaria v Cherbourg
18. julija: Leviathan v Cherbourg
19. julija: Manhattan v Havre, Albert Ballin v Cherbourg
20. julija: Majestic v Cherbourg
21. julija: Paris v Havre, Europa v Bremen, Statendam v Boulogne
26. julija: Lafayette v Havre, Hamburg v Cherbourg, Pres. Roosevelt v Havre
27. julija: Bremen v Bremen
28. julija: Veendam v Boulogne, Ile de France v Havre
29. julija: Vulcania v Trst, Aquitania v Cherbourg

V JUGOSLAVIJO Preku Havre Na Hitrem Ekspresnem Parniku PARIS -19. MAJA 10. Junija — 1. Julija CHAMPLAIN 13. Maja — 3. Junija ILE DE FRANCE 27. Maja — 17. Junija NIŠKE CENE DO VSEH DELOV JUGOSLAVIJE Za poštenja in potne liste vprašajte naša pooblaščenega agenta French Line 19 STATE STREET, NEW YORK

... SKUPNA ... POTOVANJA pod osebnim vodstvom V LJUBLJANO SE VRŠE LETOS S SLEDEČIMI PARNIKI: AQUITANIA preko Cherbourga — 10. MAJA Potem še izlet dne 5. julija. Cena vožnji: iz New Yorka do Ljubljane \$ 102.34 za tja in nazaj pa samo \$ 182.00 "ILE DE FRANCE" preko Havre — 27. MAJA Cena vožnji: iz New Yorka do Ljubljane \$ 101.23 za tja in nazaj pa samo \$ 182.00 Kdor se je odločil za potovanje v stari kraj to leto, naj se takoj priglasi in preskrbeli bomo vse potrebno, da bo udobno in brez vseh skrbi potoval. PIŠITE ŠE DANES NA: Slovenic Publishing Company "GLAS NARODA" 216 West 18th Street! New York, N. Y.